

Vážení přátelé,

předkládáme vám letní číslo časopisu *Knihovna: knihovnická revue*. V recenzované části naleznete celkem čtyři příspěvky.

V prvním nás autorka z hudebního oddělení Národní knihovny ČR provede světem čtyř generací kantorského rodu Strachotů z Panenského Týnce a jejich hudebními sbírkami, které našly svůj domov v hudebním oddělení Národní knihovny ČR. Jedná se o soubor více než pěti set hudebních opisů z období poslední třetiny 18. a první poloviny 19. století. Jádrem tvoří chrámová hudba, dále hudba varhanní, komorní a symfonická. Ve sbírce jsou díla skladatelů rakouských, německých i českých, například Františka Xavera Brixioho, Franze Josepha Öhlschlägela, Jakuba Jana Ryby ad. Studie představuje současný stav bádání o rodině Strachotů a její hudební činnosti.

Ve druhém příspěvku autor z oddělení rukopisů a starých tisků představuje zajímavou provenienční historii Masarykovy bible, která se dnes nachází v Národní knihovně ČR. Popisuje cestu, kterou tento starý tisk musel urazit, než se dostal k Tomáši Garriguovi Masarykovi, a poté přes Masarykovo muzeum darů až k dnešnímu úložišti v již zmiňované Národní knihovně ČR. Jaké bylo dlouhodobé a nelehké putování tohoto tisku mezi jednotlivými subjekty, se podařilo vypátrat na základě provenienčních údajů zapsaných do bible samotné.

Autoři z Moravské zemské knihovny v Brně si dali za cíl popsat ve svém článku zpracování metadat na portálu *Knihovny.cz*. Seznamují nás s procesem deduplikace, tj. vytvářením sloučených záznamů propojujících lokální záznamy z jednotlivých metadatových zdrojů. Dozvíme se o úskalích, která přináší deduplikace samotná, o tom, jak se jim vyhnout, a vyhodnocení této činnosti. V tabulce jsou přehledně popsány jednotlivé deduplikační kroky.

Posledním recenzovaným článkem je případová studie od stolu kolegyň z Univerzity Hradec Králové. Přibližují v ní možnosti digitalizace typářů prostřednictvím metody fotogrammetrie. Studie popisuje nejen potíže, s nimiž se lze při digitalizaci setkat, ale také cesty k jejich řešení.

V nerecenzované části přinášíme dva zajímavé příspěvky.

První se týká výzkumu knižních vazeb za využití digitalizovaných materiálů, které jsou badatelům přístupny v oborových databázích. Provedená komparativní analýza porovnává obsah a možnosti vyhledávání ve vybraných online databázích zpřístupňujících historické knižní vazby: v německých databázích Einbanddatenbank (EBDB), Digitale Einbandsammlung (USB Köln) a Einbandsammlung (Bayerische Staatsbibliothek), ve švédské bázi ProBok, dále v britské Database of Bookbindings (British Library) a české databázi slepotiskové výzdoby knižních vazeb NUSK. V závěru nabízí srovnání jejich relevantnosti pro studium bohemikálního materiálu.

Druhý příspěvek se věnuje počátkům Knihovnického institutu Národní knihovny České republiky jakožto metodického centra pro české knihovnictví. Připomínají se jeho

předchůdci: Vědecko-metodický kabinet pro vědecké knihovny, Ústřední vědecko-metodický kabinet knihovnické práce, Ústřední vědeckometodický kabinet knihovnictví, Sektor výzkumu a metodiky knihovnictví, Středisko výzkumu a rozvoje knihovnictví, Odbor knihovnictví. Knihovnický institut pracuje pro české (dříve i slovenské) knihovny již 70 let. Plní svoji funkci metodického, informačního, vzdělávacího a vědeckovýzkumného centra. Článek stručně popisuje data a okolnosti či důvody vzniku a vývoje, hlavní zaměření a zmiňuje také některé osobnosti, které stály na počátku tohoto pracoviště.

Recenze přinášíme tentokrát dvě. Doc. P. Rankov se zabývá publikací vydanou Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě – *Kompendium knihovnictví I*. Druhá recenze posuzuje publikaci s názvem *České děti a mládež jako čtenáři v době pandemie 2021* vydanou nakladatelstvím Host ve spolupráci s Národní knihovnou ČR.

Číslo již tradičně uzavírají rubriky Tipy z Knihovny knihovnické literatury a Novinky zahraniční knihovnické literatury.

Přeji vám všem klidné prožití letního času, hodně nových zážitků, ale také odpočinku od denních starostí.

Za redakci

Renáta Krejčí Salátová